

Veřejné zakázky na inovace a aplikace § 6 odst. 4 ZZVZ

Mgr. Jana Slípková,
metodička a právnička

Je to již více než rok, kdy vstoupila v účinnost novela zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), která změnila § 6 a zakomponovala do něj tři nové pilíře, na kterých by mělo být postaveno odpovědné zadávání. Jedná se o environmentální pilíř, sociální pilíř a pilíř inovací. Zatímco veřejné zadávání zohledňující důležitost ochrany životního prostředí a sociálně odpovědné zadávání můžeme často již vidět v praxi, zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení je pro zadavatele spíše neznámým tématem. Většina zadavatelů se s pojmem inovace prozatím ve své praxi nesetkala, a tak je těžké si představit, jak by měl přesně proces a výsledek takové veřejné zakázky vypadat. Současně si většina zadavatelů uvědomuje, že zadávání veřejné zakázky na inovativní řešení je časově i finančně náročnější než nákup na trhu dostupného zboží, služeb nebo stavebních prací. V rámci tohoto článku se pokusím přiblížit nejen pojem inovace, ale také způsob, jak nejlépe uchopit proces zadávacího řízení. Pokud se totiž zadavatel k soutěžení inovativního řešení rozhodne, může mnohdy získat mnohem více a peníze i čas vynaložené během zadávacího řízení následně ušetřit během úspěšného užívání výsledku veřejné zakázky.

Co si představit pod pojmem inovace

Ustanovení § 28 písm. r) ZZVZ stanoví, že inovací se rozumí „implementace nového

nebo značně vylepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky“. Většina z nás si pod slovem inovace představí něco nového, např. technologicky zdokonalený výrobek. Pojem inovace ale v praxi znamená mnohem více. V obecné rovině je to řešení (ať už se jedná o produkt, postup, nebo jejich kombinaci), které je nové a současně je nějakým způsobem vylepšené oproti dostupným řešením. Toto vylepšení znamená objektivní přínos pro koncové uživatele, tedy v případě veřejných zakázek pro zadavatele. V praxi se můžeme setkat i s názory, že inovace by měla být benefitem nejen pro koncového uživatele jakožto jednotlivce, ale také by měla mít potenciální přínos i pro společnost.

Dalším podstatným znakem inovace je, že poptávané řešení zatím není vůbec na trhu k dispozici nebo je na trhu k dispozici pouze v malém a omezeném množství, protože první osvojitelé teprve testují jeho vlastnosti. Bez započítání užívání vyvinutého řešení ať už zadavatelem, nebo jinými prvními osvojiteli, by se o inovaci nemohlo jednat. Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků (dále jen „ZVV“), v § 2 odst. 1 písm. c) definuje inovace jako: „zavedení nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb do praxe...“ Dle uvedeného ustanovení je podstatné, že v konečné fázi musí dojít k implementaci výsledku veřejné zakázky a její zpřístupnění zadavateli, případně dalším zájemcům na trhu.

Podstatnými znaky inovace tedy jsou:

- novost,
- vylepšení,
- zpřístupnění potenciálním uživatelům (např. zadavateli),
- žádné nebo výrazně omezené množství dostupné na trhu.

Jedním ze způsobů, jakým se k inovaci můžeme dostat, je provedení výzkumu a vývoje. Nejde ale o jediný způsob. Inovativní řešení můžeme pořídit i bez této fáze. Pokud bychom jako zadavatel financovali fázi výzkumu a vývoje a současně následný nákup výsledku, bude vhodným zadávacím řízením řízení o inovačním partnerství. Pokud bychom fázi výzkumu a vývoje jakožto zadavatel nefinancovali, budeme aplikovat jiný typ zadávacího řízení. Konkrétním postupům dle ZZVZ se tento článek bude věnovat níže.

Zadávání veřejné zakázky na inovativní řešení

Od účinnosti novely § 6 odst. 4 ZZVZ má každý zadavatel povinnost se vypořádat před zahájením zadávacího řízení s otázkou, zda by bylo soutěžení inovativního řešení pro danou veřejnou zakázku přínosné. Pro zodpovězení takové otázky může sloužit vodítko, které spočívá v zodpovězení následujícího:

1. Může moji potřebu uspokojit to, co je dostupné na trhu?
2. Pokud je zboží, služba či stavební práce na trhu dostupná, je to v dostatečné kvalitě a s vyhovujícími parametry?